

ประวัตินักกฎหมายมหาชนที่น่าสนใจ

ชีวประวัติและผลงาน

ของ Guy Braibant

นักกฎหมายมหาชนผู้ยึดมั่นในเสรีภาพ ความยุติธรรม และหลักนิติธรรม*

ภาพที่ 1 : Guy Braibant

ภาพประกอบจาก https://fr.wikipedia.org/wiki/Guy_Braibant

“...par le pouvoir d’un mot. Je recommence ma vie.

Je suis né pour te connaître. Pour te nommer ‘Liberté’...”

Paul Eluard, Liberté (Poésie)

“...มีคำอยู่คำหนึ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าเริ่มต้นชีวิตได้อีกครั้ง

เพราะข้าพเจ้าเกิดมาก็เพื่อสิ่งนี้ สิ่งนั้นหรือคำนั้น ก็คือ ‘เสรีภาพ’...”

พอล เอลูอาร์ด์ (กวีชาวฝรั่งเศส)

*

เรียบเรียงโดย นางสาวอภิญญา แก้วกำเหนิด ผู้อำนวยการกลุ่มสนับสนุนวิชาการคดีปกครอง
สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

ในแวดวงกฎหมายมหาชนทั้งระดับภายในประเทศฝรั่งเศส ระดับภูมิภาคยุโรป และระดับสากลทั่วโลก ชื่อของ Guy Braibant เป็นที่รู้จักในฐานะข้าราชการระดับสูงและปัญญาชนชาวฝรั่งเศส ผู้เปี่ยมด้วยวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยและก้าวหน้า ท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นปรมาจารย์กฎหมายมหาชนผู้ทิศตน ให้ความสำคัญกับการพัฒนากฎหมายมหาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายปกครองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม สร้างความเป็นธรรมและคุ้มครองเสรีภาพ คุณูปการที่สำคัญประการหนึ่งของ Guy Braibant คือ การบุกเบิก จัดตั้งและพัฒนาแผนกการจัดทำรายงานและศึกษาวิจัยขึ้นในสภาแห่งรัฐฝรั่งเศส¹ (Section du rapport et des études au Conseil d'État) โดยแผนกนี้ทำหน้าที่ศึกษาค้นคว้าทางวิชาการเกี่ยวกับประเด็น ทางกฎหมายด้านต่าง ๆ วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักกฎหมายต่างประเทศและจัดทำรายงานการศึกษา เกี่ยวกับประเด็นทางกฎหมาย รวมทั้งรายงานประจำปีของสภาแห่งรัฐ เพื่อสนับสนุนการทำงานของสภาแห่งรัฐ ทั้งด้านงานที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาลและด้านงานคดีปกครอง นอกจากนี้ แผนกการจัดทำรายงาน และศึกษาวิจัยยังรับผิดชอบเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลปกครอง และรับผิดชอบ ด้านการประสานงานระหว่างสภาแห่งรัฐกับศาลของต่างประเทศอีกด้วย ซึ่งการจัดตั้งแผนกการจัดทำ รายงานและศึกษาวิจัยขึ้นในสภาแห่งรัฐ นับเป็นความก้าวหน้าครั้งสำคัญในการพัฒนาภารกิจหน้าที่ การสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการและองค์ความรู้ทางกฎหมายแก่สภาแห่งรัฐ วารสารวิชาการศาลปกครองฉบับนี้ จะนำผู้อ่านไปรู้จักกับชีวิต ความคิดและอุดมการณ์ รวมทั้งผลงานและบทบาทหน้าที่ที่สำคัญหลายด้าน ของ Guy Braibant ผู้เป็นแรงบันดาลใจแก่นักกฎหมายทั่วโลกที่ยึดมั่นในหลักนิติธรรม² อันเป็นแนวทาง ไปสู่เสรีภาพและความยุติธรรม

¹ ปัจจุบันสภาแห่งรัฐฝรั่งเศส (Conseil d'État) ประกอบด้วย 3 แผนก ได้แก่ 1. แผนกคดีปกครอง (Section du contentieux) 2. แผนกให้ความเห็นทางกฎหมายแก่รัฐบาล (Section du consultatives) และ 3. แผนกการจัดทำ รายงานและศึกษาวิจัย (Section du rapport et des études), [ออนไลน์], เข้าถึงจาก <https://www.justice.gouv.fr/justice-france/lorganisation-cours-tribunaux/lordre-administratif/conseil-detat> เมื่อ 11 มีนาคม 2568.

² โดยทั่วไปแล้ว วลีกฎหมายในภาษาฝรั่งเศสที่ว่า L'État de droit เป็นหลักกฎหมายสำคัญที่แปล เป็นภาษาไทยว่า “หลักนิติรัฐ” หมายถึง รัฐที่ปกครองโดยยึดถือกฎหมายเป็นใหญ่ ทุกคนมีความเสมอภาคกันภายใต้กฎหมาย แม้แต่ผู้ทรงอำนาจรัฐก็ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย โดยกฎหมายต้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งหลักนิติรัฐ เป็นรากฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย แต่ในบทความนี้ ผู้เขียนเลือกใช้คำแปลว่า “หลักนิติธรรม” ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ ประการแรก คำแปลทั้งสองสำนวนมี “สารัตถะ” อย่างเดียวกัน คือมุ่งจำกัดอำนาจของผู้ปกครอง ให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย แต่มีจุดเน้นที่แตกต่างกัน โดยมีที่มาจากแนวคิดของกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายต่างกัน กล่าวคือ ระบบ Civil Law มุ่งเน้นที่รูปแบบและกระบวนการเพื่อให้รัฐอยู่ภายใต้กฎหมาย จึงเรียกว่า “หลักนิติรัฐ” ในขณะที่ระบบ Common Law มุ่งเน้นที่เนื้อหาและคุณค่าของกฎหมาย จึงเรียกว่า “หลักนิติธรรม” ประการที่สอง คำว่า “หลักนิติธรรม” เป็นถ้อยคำหรือวลีที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน มาตรา 3 และมาตรา 26, ผู้สนใจโปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ ชาลวยุ้ย แสงวงศ์, “หลักนิติธรรม” และ “หลักนิติรัฐ” : ความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน และผลที่มีต่อองค์กรตุลาการ,” วารสารศาลรัฐธรรมนูญ ปีที่ 19 เล่มที่ 55, 2560, น. 13 (13-39) และเอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล (บรรณาธิการ), นิติรัฐ นิติธรรม, (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553).

ประวัติชีวิตและการศึกษาโดยสังเขป

Guy Braibant เกิดเมื่อวันที่ 5 กันยายน ค.ศ. 1927 ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม ค.ศ. 2008 สิริอายุ 80 ปี³ บิดาของท่าน คือ Charles Braibant เป็นอดีตผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติฝรั่งเศส (directeur des Archives de France) มารดาชื่อ Eveline Curiel เป็นชาวฝรั่งเศสที่มีเชื้อสายยิวอพยพจากประเทศอียิปต์⁴ Guy Braibant สำเร็จการศึกษาขั้นต้นจากโรงเรียนมัธยม Janson-de-Sailly และสำเร็จปริญญาตรีด้านอักษรศาสตร์และนิติศาสตร์ก่อนที่จะไปสำเร็จการศึกษาขั้นสูงจากวิทยาลัยรัฐศาสตร์แห่งกรุงปารีส (L'institut d'études politiques de Paris – L'IEP) และปี ค.ศ. 1953 จบหลักสูตรของสถาบันแห่งชาติด้านการบริหารราชการแผ่นดินและการปกครอง หรือสถาบัน ENA (L'École nationale d'administration) ซึ่งเป็นแหล่งบ่มเพาะบุคลากรชั้นนำของประเทศฝรั่งเศสและนานาชาติ⁵

Guy Braibant ได้รับการยกย่องในวงการกฎหมายประเทศฝรั่งเศสว่า เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์และความเชื่อที่มุ่งเน้นความสำคัญของหลักนิติธรรม (L'État de droit หรือ The Rule of Law) และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยท่านเชื่อว่ากฎหมายปกครองต้องเป็นเครื่องมือในการควบคุมการใช้อำนาจของรัฐและสร้างความเป็นธรรมในสังคม ความคิดของท่านมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนากฎหมายปกครองฝรั่งเศสและเป็นแรงบันดาลใจแก่นักกฎหมายมหาชนทั่วโลก⁶

³ Insée, fichier des décès.

⁴ [ออนไลน์], เข้าถึงจาก https://www.lemonde.fr/disparitions/article/2008/05/28/guy-braibant-ancien-conseiller-d-etat-longtemps-membre-du-pcf_1050757_3382.html เมื่อ 11 มีนาคม 2568.

⁵ [ออนไลน์], เข้าถึงจาก https://fr.wikipedia.org/wiki/Guy_Braibant เมื่อ 11 มีนาคม 2568.

⁶ อุดมการณ์ที่ยึดมั่นในหลักนิติธรรมของ Guy Braibant เป็นที่ประจักษ์ชัดจากผลงานและการปฏิบัติงานของท่าน ดังที่ปรากฏจากการที่บรรดาบุคคลในวงการกฎหมายมหาชนฝรั่งเศสและนานาชาติได้เขียนบทความเพื่อยกย่องสดุดีแนวคิดมนุษยนิยมและอุดมการณ์ที่ยึดหลักนิติธรรม และไว้อาลัยต่อการจากไปของ Guy Braibant อาทิ คำปาฐกถาของ Jean-Marc Sauvé รองประธานสภาแห่งรัฐ เพื่อสดุดี Guy Braibant เมื่อวันที่ 18 เมษายน ค.ศ. 2011, [ออนไลน์], เข้าถึงจาก <https://www.conseil-etat.fr/publications-colloques/discours-et-interventions/hommage-a-guy-braibant> เมื่อ 11 มีนาคม 2568; บทความไว้อาลัยต่อ Guy Braibant, In memoriam โดย Bernard Stirn ใน *Revue française de Droit constitutionnel*, 80, 2009; บทความที่จัดทำโดย IIAS, “Obituary : Guy Braibant”, ใน *International Review of Administrative Sciences* 74(3), 2008; บทความของ Pascal Gonod, “Guy Braibant et la codification”, *Revue française d'administration publique*, 153(1), pp. 21-30. เป็นต้น

บทบาทสำคัญด้านการพัฒนาหลักกฎหมายปกครองในสภาแห่งรัฐฝรั่งเศส

Guy Braibant เริ่มเข้ารับราชการที่สภาแห่งรัฐฝรั่งเศสในตำแหน่ง Auditeur⁷ เมื่อปี ค.ศ. 1953 และดำรงตำแหน่งตุลาการผู้แถลงคดีในแผนกคดีปกครอง (Commissaire du gouvernement au contentieux) เป็นระยะเวลา 16 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1958 ถึงปี ค.ศ. 1974 โดยท่านมีบทบาทสำคัญในสภาแห่งรัฐทั้งในแผนกคดีปกครองและแผนกให้ความเห็นทางกฎหมายแก่รัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อท่านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการประจำสภาแห่งรัฐ (ตุลาการศาลปกครองสูงสุด) (Conseiller d'État) ในปี ค.ศ. 1978 ต่อมา ในปี ค.ศ. 1985 ท่านสมควรได้รับตำแหน่งประธานแผนกคดีปกครอง (La présidence de la section du contentieux) แต่ด้วยเหตุผลทางการเมือง⁸ ทำให้ท่านไม่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยที่มีการตั้งแผนกการจัดทำรายงานและศึกษาวิจัยขึ้นมาในสภาแห่งรัฐแล้ว จึงให้ท่านเป็นประธานแผนกดังกล่าวต่อไป

ด้วยบทบาทการปฏิบัติหน้าที่ในสภาแห่งรัฐอย่างยาวนาน Guy Braibant จึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาและวางแนวคำพิพากษาที่สำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งแนวคำพิพากษาดังกล่าวเป็นบรรทัดฐานในการพัฒนากฎหมายปกครองฝรั่งเศส โดยเฉพาะจากการจัดทำบันทึกความเห็นและคำแถลงการณ์ที่นำเสนอหลักกฎหมายปกครองที่แหลมคมในฐานะตุลาการเจ้าของสำนวนและตุลาการผู้แถลงคดี⁹ เช่น หลักความรับผิดชอบของฝ่ายปกครอง¹⁰ (Responsabilité de la puissance publique)

⁷ ตำแหน่ง Auditeur ในสภาแห่งรัฐฝรั่งเศส เป็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับต้น ทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของสภาแห่งรัฐในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทำหน้าที่ค้นคว้าข้อมูล รวบรวมหลักฐาน และวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายและจัดทำรายงานและเอกสารทางกฎหมายที่ใช้ในการพิจารณาคดีและการให้คำปรึกษาแก่รัฐบาล ในด้านงานคดีปกครอง Auditeur มีส่วนร่วมในการเตรียมคดีและการพิจารณาคดีในศาลปกครองโดยช่วยวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีต่าง ๆ (ทำหน้าที่ในลักษณะเดียวกับพนักงานคดีปกครองช่วยงานตุลาการในศาลปกครองของประเทศไทย), [ออนไลน์], เข้าถึงจาก <https://www.conseil-etat.fr/pages/nous-rejoindre/nos-metiers/les-metiers-de-juge-et-de-conseil-juridique/auditeur-auditrice> เมื่อ 11 มีนาคม 2568.

⁸ Guy Braibant เข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศส ตั้งแต่อายุ 17 ปี ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง (ปี ค.ศ. 1944) และถึงแม้จะไม่เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ แต่ท่านมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแนวคิดของพรรคคอมมิวนิสต์ โดยเป็นผู้มีส่วนในการยกร่าง “เค้าโครงปฏิญญาว่าด้วยเสรีภาพ” ที่พรรคคอมมิวนิสต์เผยแพร่ในปี ค.ศ. 1975 นอกจากนี้ ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์กับพรรคสังคมนิยมซึ่งชนะการเลือกตั้งในยุคประธานาธิบดี François Mitterrand ท่านทำหน้าที่เป็นเสมือน “รัฐมนตรีคนที่ห้า” ของพรรคคอมมิวนิสต์ โดยไม่ได้มีตำแหน่งรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการในรัฐบาลของนายกรัฐมนตรี Pierre Mauroy ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1981 ถึงปี ค.ศ. 1984, [ออนไลน์], เข้าถึงจาก https://www.lemonde.fr/disparitions/article/2008/05/28/guy-braibant-ancien-conseiller-d-etat-longtemps-membre-du-pcf_1050757_3382.html เมื่อ 11 มีนาคม 2568.

⁹ [ออนไลน์], เข้าถึงจาก <https://www.conseil-etat.fr/publications-colloques/discours-et-interventions/hommage-a-guy-braibant> เมื่อ 11 มีนาคม 2568.

¹⁰ บันทึกความเห็นในคดี Beratto, Conseil d'État, Section, 20 juin 1980, 04592, 04872 et 15025.

หลักกฎหมายเกี่ยวกับสัญญาประเภท *In house*¹¹ หลักความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมาย (*Égalité devant la loi*) หลักความเป็นอิสระและความเป็นกลางของตุลาการศาลปกครอง¹² และหลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยในประการหลังนี้ Guy Braibant เป็นผู้ริเริ่มนำทฤษฎี bilan¹³ (*théorie du bilan*) เข้ามาใช้ในกฎหมายปกครองของฝรั่งเศส กล่าวได้ว่า ทฤษฎี bilan ในกฎหมายปกครองฝรั่งเศส เป็นแนวคิดทางกฎหมายปกครองที่ใช้ในการควบคุมดุลยพินิจของฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการพิจารณาว่าการกระทำของฝ่ายปกครองได้สัดส่วนกับประโยชน์สาธารณะที่ฝ่ายปกครองต้องการดำเนินการเพื่อบรรลุผลหรือไม่ ซึ่งอิทธิพลแนวคิดทฤษฎีเรื่องนี้ของ Guy Braibant ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้ศาลปกครองฝรั่งเศสมีบทบาทมากขึ้นในการควบคุมดุลยพินิจของฝ่ายปกครอง และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

บทบาทหน้าที่และผลงานสำคัญในแผนการจัดทำรายงานและศึกษาวิจัยของสภาแห่งรัฐฝรั่งเศส

Guy Braibant เป็นผู้ริเริ่มและมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งแผนการจัดทำรายงานและศึกษาวิจัยในสภาแห่งรัฐ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมาย เพื่อสนับสนุนการทำงานของสภาแห่งรัฐ แผนกนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนากฎหมายปกครองฝรั่งเศส ให้มีความทันสมัยและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม และแสดงให้เห็นถึงการที่ท่านให้ความสำคัญกับการศึกษาและการพัฒนาทางปัญญา อันเป็นการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ตามแนวคิดมนุษยนิยม

โดยในปี ค.ศ. 1984 Guy Braibant ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานแผนการจัดทำรายงานและศึกษาวิจัยของสภาแห่งรัฐ ซึ่งทำให้ท่านเป็นผู้ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างองค์ความรู้และวิวัฒนาการของกฎหมายปกครองฝรั่งเศสผ่านการจัดทำรายงานการศึกษาและรายงานประจำปีที่แผนกนี้เป็นผู้จัดทำขึ้น ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1984 จนถึงปี ค.ศ. 1992

¹¹ บันทึกความเห็นในคดี *Société Unipain*, Conseil d'État, 29 avril 1970, 77935, publié au recueil Lebon.

¹² บันทึกความเห็นในคดี *Demoiselle Arbousset*, Conseil d'État, Section, du 2 mars 1973, 84740, publié au recueil Lebon.

¹³ บันทึกความเห็นในคดี *Ville nouvelle est*, 28 พฤษภาคม ค.ศ. 1971. โปรดดู René Hostiou, *La théorie du bilan. Pourquoi ? Comment ?*, [ออนไลน์], เข้าถึงจาก <http://www.public-law.net/publaw/view.aspx?id=1723> เมื่อ 11 มีนาคม 2568.

สำหรับผลงานด้านการจัดทำรายงานการศึกษาที่สำคัญ ทั้งจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล และรายงานการศึกษาที่จัดทำโดยคณะทำงานเป็นรายงานประจำปีของสภาแห่งรัฐ ดังนี้¹⁴

(1) ท่านดำรงตำแหน่งประธานคณะทำงานระหว่างกระทรวง เพื่อจัดทำรายงานการศึกษาในหัวข้อ “ชีวจริยธรรมและกฎหมาย” (Bioéthique et droit) ในปี ค.ศ. 1988

(2) ดำรงตำแหน่งรองประธานคณะกรรมการชั้นสูงว่าด้วยการจัดทำประมวลกฎหมาย (Commission supérieure de codification) ระหว่างปี ค.ศ. 1989 – ค.ศ. 2005

(3) จัดทำรายงานประจำปี ค.ศ. 1991 ของสภาแห่งรัฐ ในหัวข้อ “ความมั่นคงแห่งนิติฐานะ” (La sécurité juridique)

(4) เป็นผู้จัดทำรายงานการศึกษาในหัวข้อ “หอจดหมายเหตุในประเทศฝรั่งเศส” (Les Archives en France) จัดทำเมื่อปี ค.ศ. 1996

(5) เป็นผู้จัดทำรายงานการศึกษาในหัวข้อ “ข้อมูลส่วนบุคคลและสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร” (Données personnelles et société de l’information) เมื่อปี ค.ศ. 1998

« La Loi du 6 janvier 1978 relative à l’informatique, aux fichiers et aux libertés a contribué à apaiser les craintes des citoyens [...] en facilitant l’acceptation des progrès irréversibles de l’informatique. »

“ในยุคสมัยที่เทคโนโลยีสารสนเทศก้าวรุดหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง การตรากฎหมายว่าด้วยสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสาร และเสรีภาพ ลงวันที่ 6 มกราคม ค.ศ. 1978 ย่อมเป็นหลักประกันและมีส่วนช่วยบรรเทาความกังวลของประชาชน [...] ด้วยการส่งเสริมให้เกิดการยอมรับความก้าวหน้าของดิจิทัล ที่พาเราไปข้างหน้าอย่างไม่อาจย้อนคืน”¹⁵

¹⁴ Bernard Stirn, “In memoriam Guy Braibant”, ใน *Revue française de Droit constitutionnel*, 80, 2009.

¹⁵ Guy Braibant, “ข้อมูลส่วนบุคคลและสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร”, รายงานการศึกษาเพื่อจัดทำกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับกฎหมายสหภาพยุโรป, เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 มีนาคม ค.ศ. 1998.

บทบาทและวิสัยทัศน์ในระดับภูมิภาคยุโรปและระหว่างประเทศ

นอกจาก Guy Braibant จะเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชนและการบริหารราชการแผ่นดินของสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยท่านเคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการของสถาบันแห่งชาติฝรั่งเศสด้านการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน (L'Institut français des Sciences administratives) แล้ว ท่านยังมีส่วนร่วมในการกิจกรรมระดับยุโรปและนานาชาติมากมาย โดยเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 1979 Guy Braibant ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการของสถาบันระหว่างประเทศด้านการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน¹⁶ (L'Institut international des Sciences administratives – IIAS) และ 9 ปีต่อมา ท่านได้รับเลือกเป็นประธานของสถาบัน IIAS ในปี ค.ศ. 1988 ซึ่งท่านดำรงตำแหน่งนี้จนถึงปี ค.ศ. 1992 นับเป็นกรณีพิเศษในประวัติศาสตร์ของสถาบัน IIAS ที่บุคคลหนึ่งเคยดำรงตำแหน่งทั้งเลขาธิการและประธานของสถาบัน

สำหรับบทบาทในระดับสหภาพยุโรป Guy Braibant มีส่วนสำคัญในการร่างกฎบัตรยุโรปว่าด้วยสิทธิขั้นพื้นฐาน¹⁷ โดยท่านได้รับแต่งตั้งเป็นรองประธานคณะกรรมการชั้นสูงว่าด้วยการจัดทำประมวลกฎหมาย และสมาชิกคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1989 และต่อมาเมื่อปี ค.ศ. 1999 Guy Braibant เป็นตัวแทนของประมุขแห่งรัฐและรัฐบาลฝรั่งเศสในที่ประชุมที่รับผิดชอบในการร่างกฎบัตรว่าด้วยสิทธิขั้นพื้นฐานของสหภาพยุโรป ซึ่งท่านปกป้องแนวคิดแบบฝรั่งเศสเกี่ยวกับความเป็นรัฐฆราวาส¹⁸

ด้วยบทบาทด้านกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศดังกล่าว ท่านจึงได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยเอเธนส์และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธาน European Group of Public Law หรือ EPLO ซึ่งต่อมามีองค์กรนี้ได้กลายเป็น Scientific Council of the European Public Law Organization

¹⁶ IIAS, chronical of the institute : IIAS, its Sections and Members, 1979.

¹⁷ *Ibid*

¹⁸ *Ibid*

บทบาทด้านการสอนหนังสือและผลงานการเขียนตำรากฎหมายและเอกสารวิชาการ

ภาพที่ 2 : Guy Braibant

ภาพประกอบจาก <https://www.ndh-france.org/la-traduction-des-idees/>

Guy Braibant นอกจากจะเป็นอาจารย์สอนกฎหมายที่มหาวิทยาลัยปารีส 2 แล้ว ท่านยังเป็นผู้บรรยายที่วิทยาลัยรัฐศาสตร์แห่งกรุงปารีส – IEP และที่สถาบันแห่งชาติด้านการบริหารราชการแผ่นดินและการปกครอง หรือ ENA อีกด้วย

ภาพที่ 3 : วิทยาลัยรัฐศาสตร์แห่งกรุงปารีส – IEP

ภาพประกอบจาก <https://www.unc.edu/discover/an-international-experience/>

สำหรับตำรากฎหมาย Guy Braibant มีส่วนร่วมบุกเบิกในงานเขียนทางกฎหมายชิ้นสำคัญ ซึ่งถือเป็นงานชิ้นเอกและวรรณกรรมคลาสสิกด้านกฎหมายปกครองของฝรั่งเศส คือ “Les grands arrêts de la jurisprudence administrative” ซึ่งเป็นผลงานการรวบรวมคำตัดสินที่สำคัญเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง และจัดทำข้อสังเกตร่วมกับ Marceau Long และ Prosper Weil หนังสือเล่มนี้ได้รับการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ Guy Braibant ยังมีส่วนร่วมในการเขียนตำรากฎหมายปกครองฝรั่งเศส (Le droit administratif français) ร่วมกับ Bernard Stirn อดีตประธานแผนกคดีปกครองของสภาแห่งรัฐฝรั่งเศส ซึ่งเป็นตำรากฎหมายปกครองพื้นฐานและตำราอ้างอิงที่ขาดไม่ได้สำหรับนักศึกษากฎหมายปกครองฝรั่งเศส และผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง ตำราเล่มนี้อธิบายแนวคิดที่ซับซ้อนของกฎหมายปกครองฝรั่งเศส ด้วยความชัดเจน ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาวิชากฎหมายปกครองฝรั่งเศสได้ง่าย

ตำราที่สำคัญอีกเล่มหนึ่ง คือ “La Charte des droits fondamentaux de l’Union européenne” ซึ่ง Guy Braibant ได้เขียนวิเคราะห์สิทธิในทางสิ่งแวดล้อมไว้อย่างทันสมัย

บทส่งท้าย : ข้อคิดและแรงบันดาลใจสำหรับนักกฎหมายมหาชน

Guy Braibant ยืนหยัดในฐานะนักกฎหมายมหาชนผู้มีแนวทางมนุษยนิยมอย่างแท้จริง ด้วยความเชื่อมั่นในหลักนิติธรรม หลักสิทธิมนุษยชน และหลักความยุติธรรม ท่านได้อุทิศตนเพื่อสร้างสังคมที่ดีขึ้นผ่านการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่ย่อท้อ มรดกทางความคิดและผลงานอันทรงคุณค่าของ Guy Braibant จะยังคงเป็นแรงบันดาลใจแก่นักกฎหมายรุ่นต่อ ๆ ไป ในการต่อสู้เพื่อหลักการแห่งมนุษยนิยม และสร้างโลกที่ทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างมีเสรีภาพเท่าเทียม และมีศักดิ์ศรี

แบบอย่างการปฏิบัติหน้าที่อย่างยึดมั่นในอุดมการณ์ รวมทั้งผลงานของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่นักกฎหมายมหาชนไทยในการศึกษาและพัฒนากฎหมายปกครองให้มีความทันสมัยและเป็นธรรม เนื่องจากกฎหมายปกครองเป็นกฎหมายที่มีชีวิต มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และกฎหมายปกครองต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ชีวิตและตัวตนของ Guy Braibant ผู้เป็นนักกฎหมายมหาชนที่ยึดหลักนิติธรรม ในการส่งเสริมเสรีภาพให้เหมาะสมสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังวรรคทองของบทกวี Liberté ของ Paul Eluard ที่กล่าวไว้ข้างต้น

Guy Braibant ผู้จารึกและเรียกขานนามของ “เสรีภาพ”